

«Παιχνίδι χωρίς χαμένους η μεταρρύθμιση στις ΔΕΚΟ»

Ο πρόεδρος του ΟΤΕ Δ. Παπούλιας μιλά για «συμβόλαιο υπευθυνότητας» μεταξύ διοικήσεων, κομμάτων, προμηθευτών, εργαζομένων

Πριν από λίγα χρόνια, μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '80, ουδείς στην Ελλάδα συζητούσε θέματα των μεγάλων δημοσίων επιχειρήσεων. Είχαν όλοι την αίσθηση ότι αποτελούν προέκταση των κρατικών υπηρεσιών, με όλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και την αναποτελεσματικότητα που διακρίνει αυτές. Μέχρι εκείνη την περίοδο, όπως μας περιγράφει με σχο-

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ**

λαστικότητα ο πρόεδρος του ΟΤΕ κ. Δημ. Παπούλιας, οι δημόσιες επιχειρήσεις, κατέχοντας, έχουν συμπεριφορά μονοπωλίου, αδιαφορούν για το αποτέλεσμα, δεν είναι υπόλογες στο κοινό, απολογούνται μόνο στο κράτος, το οποίο συνήθως διορίζει στις διοικήσεις, για προφανείς λόγους, αποτυχημένους πολιτευτές. Είναι η φάση της «αναποτελεσματικότητας» εξηγεί ο πρόεδρος του ΟΤΕ, κατά την οποία «οι επιχειρήσεις αυτές δεν εξαντλούν τα όρια και το περιεχόμενο της δραστηριότητάς τους σύμφωνα με κάποιους γενικά αποδεκτούς δείκτες.

Πέρασαμε ακολούθως, συνεχίζει ο κ. Παπούλιας, στη φάση της «αποκάλυψης των αθέατων πλευρών», κατά την οποία αρχίζουν να αποκαλύπτονται στοιχεία για τη δράση τους, τις προμήθειές τους, τα οικονομικά τους αποτελέσματα, το προσωπικό και τις αμοιβές τους. Είναι η περίοδος μέχρι τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του '90 -οι περισσότερες ελληνικές κρατικές επιχειρήσεις βρίσκονται ακόμη σ' αυτό το στάδιο- κατά την οποία υπό την πίεση του ανταγωνισμού και της απελευθέρωσης, έρχονται στοιχεία στο φως, αυξάνει το ενδιαφέρον, συνηθίζεται ο ρόλος τους και βεβαίως αρχίζουν όλοι να αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα των

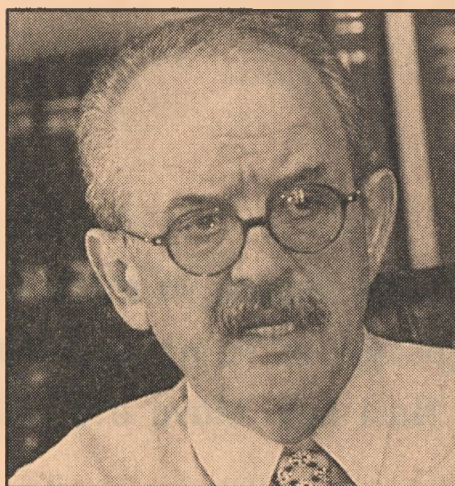
αλλαγών, ανεξαρτήτως αν τούτες για διάφορους λόγους, πολιτικούς και άλλους, δεν προωθούνται.

Η τρίτη σύγχρονη φάση του «ανταγωνισμού», όπως την ονομάζει ο κ. Παπούλιας, προσλαμβάνει άλλα χαρακτηριστικά. Οι απαιτήσεις για αυξημένη παραγωγικότητα και κέρδη είναι υψηλές, ενώ προβάλλει με επιτακτικό τρόπο η ανάγκη επιβίωσης σε ανταγωνιστικές

συνθήκες, που επιβάλλονται είτε από την απελευθέρωση είτε από τη διεθνοποίηση της οικονομίας. Στη φάση αυτή, τη σημερινή, εξηγεί ο κ. Παπούλιας, οι πιέσεις προσαρμογής είναι ισχυρότερες και μπορεί λάβουν δραματική τροπή, αν δεν εφαρμοσθεί ένα πρόγραμμα αλλαγών με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο.

Και τούτο είναι το ζητούμενο για τον κ. Παπούλια. Έχοντας την πρόσφατη, θετική και πλούσια, εμπειρία του ΟΤΕ, γνωρίζοντας τις δυσκολίες, τα εμπόδια και τις δυσχέρειες πραγματοποίησης των μεγάλων αυτών αλλαγών στις κρατικές επιχειρήσεις, επιχειρεί να διαμορφώσει ένα γενικότερο σχέδιο μεταρρυθμίσεων στις δημόσιες επιχειρήσεις, βασικές πλευρές του οποίου έχει ήδη παρουσιάσει στον πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη και τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Γ. Παπαντωνίου.

Στη συζήτηση που είχαμε μαζί του, μας ξεκαθαρίζει πως οι επιδιωκόμενες μεταρρυθμίσεις στις δημόσιες επιχειρήσεις είναι απαραίτητο να προωθηθούν με οργανωμένο και συστηματικό τρόπο. Και τούτο μπορεί να γίνει μόνο αν προηγουμένως έχουν καταγραφεί οι δυσκολίες και τα εμπόδια που δεν επιτρέπουν μέχρι τώρα τις μεταρρυθμίσεις. Το πρώτο σύνολο δυσκολιών, κα-

ΑΡΧΕΙΟ
Δ. Παπούλιας:
Οι ΔΕΚΟ πέρασαν ήδη τις «αναποτελεσματικότητας» και «της αποκάλυψης των αθέατων πλευρών» και βρίσκονται στη φάση του «ανταγωνισμού».

τά τον κ. Παπούλια, συνδέεται με τη θέση των κοινωνικών εταίρων, καταναλωτών, προμηθευτών και άλλων, τις τυπικές ή άτυπες σχέσεις που έχουν με την υπό μεταρρύθμιση δημόσια επιχείρηση. Είναι απαραίτητο δηλαδή να προσδιορισθούν επακριβώς και αν χρειάζεται -το πιθανότερο είναι ότι χρειάζεται- να επανακαθορισθούν οι σχέσεις αυτές. Οι σχέσεις με το κράτος επίσης είναι απαραίτητο να επαναπροσδιορισθούν, όπως και άλλη αντίληψη πρέπει να διαπεράσει τους εργαζόμενους. Το δεύτερο σύνολο δυσκολιών συνδέεται με τις διοικήσεις των δημοσίων επιχειρήσεων. Είναι απαραίτητο, τονίζει ο πρόεδρος του ΟΤΕ, οι μεταρρυθμιστές, οι διοικήσεις δηλαδή, να έχουν ώριμες και τεκμηριωμένες απόψεις, αποφασιστικότητα και γνώσεις για το εγχείρημα. Να κατέχουν τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις και τις συνθήκες που δημιουργούν οι αγορές και ο ανταγωνισμός, να έχουν απαντήσεις για την κοινωνία των δικτύων, την παγκοσμιοποίηση των αγορών και των ανθρώπινων συνθηκών.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, οι μεταρρυθμίσεις, υποστηρίζει ο κ. Παπούλιας, μπορούν

να προωθηθούν εφόσον προηγουμένως:

1) Η κυβέρνηση και το κράτος προσφέρει κανονιστικά πλαίσια, πολιτικές και κατευθύνσεις. Υποστηρίζει τις προσπάθειες ανοίγματος των κρατικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, μέσω της οικονομικής διπλωματίας, που ανοίγει πόρτες και δημιουργεί ευκαιρίες. Αναφέρει στο σημείο αυτό τη σημαντική βοήθεια που προσέφερε ο υπουργός Εξωτερικών κ. Θ. Πάγκαλος στον ΟΤΕ, στις πρόσφατες συμφωνίες που πέτυχε ο οργανισμός στη Σερβία και την Αρμενία.

2) Οι άλλες πολιτικές δυνάμεις, τα κόμματα της αντιπολίτευσης, πρέπει μεν να ασκούν κριτική στις διοικήσεις, αλλά δεν μπορούν με καταγγελίες να αντιμετωπίσουν μεγάλες οικονομικές μονάδες, οι οποίες έχουν πελάτες, μετόχους και επηρεάζεται η θέση τους. Είναι ή θα είναι στη διάθεσή τους όλα τα στοιχεία, τα επιχειρησιακά τους σχέδια, ακόμη και τα μυστικά τους, αλλά πρέπει πάντως να ανιληφθούν ότι διακυβεύονται θέσεις και συμφέροντα στις αγορές, τα οποία και οι πολιτικές δυνάμεις έχουν λόγους να προστατεύσουν.

3) Οι προμηθευτές είναι απαραίτητο να κατανοήσουν ότι στο εξής θα πρέπει να προσφέρουν ανταγωνιστικές τιμές και καλή τεχνολογία. Να σέβονται τα αποτελέσματα των διαγωνισμών και τις αποφάσεις των επιχειρήσεων, να αποφεύγουν τις εύκολες καταγγελίες και τις προσφυγές στα δικαστήρια, όταν δεν κερδίζουν ένα διαγωνισμό.

4) Οι εργαζόμενοι καλούνται να είναι αποτελεσματικότεροι, με πρωτοβουλίες, φαντασία και δημιουργικότητα. Οι εκπρόσωποι τους είναι απαραίτητο να βρίσκονται σε συνεχή και αδιάκοπη συνεργασία με τις διοικήσεις. Μέσα σ' ένα τέτοιο πλαίσιο οι διοικήσεις θα δεσμευθούν για την επικράτηση αρχών αξιοκρατίας, σύνδεση των αμοιβών με τα αποτελέσματα της επιχει-

ρησης και ευχάριστο εργασιακό περιβάλλον.

5) Οι διοικήσεις θα είναι δεσμευμένες στην τήρηση των ετήσιων προγραμμάτων και σχεδίων, στο σεβασμό των πελατών, των μετόχων και βαθύτατα προσηλωμένες στις αρχές της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας έναντι των προμηθευτών.

Γενικώς ο πρόεδρος του ΟΤΕ καταλήγει σ' ένα σχήμα συνολικής υπευθυνότητας. Οι μεταρρυθμίσεις, επιμένει, πρέπει να στηθούν επί τη βάση ενός τέτοιου «συμβολαίου υπευθυνότητας», που το παρομοιάζει ως ένα παιχνίδι «win - win», δηλαδή ως ένα «παιχνίδι χωρίς χαμένους», ως ένα στοιχείο που κερδίζεται, αρκεί να αναληφθούν δεσμεύσεις και υποχρεώσεις απ' όλους.

**INTERLEASE
INFOBANK S.A.**

CD ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ 1997

21.500 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.

(ΑΠΟ 1/1 ΕΩΣ 30/6/97)*

ΔΕΙΤΕ Η ΕΚΤΥΠΩΣΤΕ

ΜΕ ΕΥΚΟΛΗ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΣΤΟ COMPUTER ΣΑΣ

**ΤΙΜΗ
35.000
ΔΡΧ. + Φ.Π.Α.**

Τηλεφωνικές Παραγγελίες:

ΑΘΗΝΑ: (01) 964.6216 - 964.8579,

Τηλ. Κέντρο: (01) 964.6200

Παραγγελία με FAX: 962.9125 - 964.4334

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: (031) 280.452-3

Παραγγελία με FAX: (031) 280.591

Το CD αποστέλλεται στο γραφείο σας χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

* Οι ισολογισμοί της Β' περιόδου (1/7-31/12/97) θα κυκλοφορήσουν σε CD στις 10/1/98

ΛΕΩΦ. ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ 101, 166 74 ΓΛΥΦΑΔΑ

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Γιατί μόνον ο ΟΤΕ;

Υστερα από πολλά χρόνια ακινησίας, απραξίας, εξαιτίας κυρίως των πολιτικών αγκυλώσεων και της απίθανης αναποτελεσματικότητας, ο ΟΤΕ ξέφυγε από την αφάνεια. Πραγματοποίησε επενδύσεις, βελτίωσε τις υπηρεσίες του, ανέπτυξε νέες -σε λίγο θα διεκδικήσει επί ίσοις όροις, σε καθαρά ανταγωνιστικές συνθήκες, μερίδιο από τις δύο ιδιωτικές εταιρίες κινητής τηλεφωνίας- επένδυσε στο εξωτερικό, αγοράζοντας μερίδια ξένων τηλεπικοινωνιακών εταιριών και απέκτησε περίπου 300.000 ιδιώτες μετόχους, μετεξελισσόμενος στον πρώτο πολυμετοχικό κρατικό οργανισμό. Και όλα αυτά, όταν συνειδητοποιήθηκαν οι νέες συνθήκες της διεθνούς αγοράς, οι απειλές της επερχόμενης απελευθέρωσης και αποφάσισε να εκτεθεί στον ανταγωνισμό, να βγει στο φως, να απασχοληθεί με το μέλλον του, να ανασκουμπωθεί και να διερευνήσει τις ανάγκες της πελατείας.

Το παράδειγμα του ΟΤΕ είναι καταλυτικό και για

(Συνέχεια στη σελ. 2)

καθημερινή
6/7/97

Δ. Παπούλιας:

Ο πρόεδρος του ΟΤΕ κ. Δημ. Παπούλιας σε συνέντευξή του στην «Κ» και με πρόσφατη την εμπειρία της «απογειώσης» του τηλεπικοινωνιακού οργανισμού της χώρας, οραματίζεται ένα μεταρρυθμιστικό κύμα που θα καταλάβει τουλάχιστον τις μεγάλες κρατικές επιχειρήσεις. Οι μεταρρυθμίσεις στις ΔΕΚΟ, κατά τον κ. Παπούλια, πρέπει να στηριχθούν σε μια γενικότερη συμφωνία μεταξύ του κράτους, των εργαζομένων, των πελατών και των προμηθευτών και να υποστηριχθούν από αξιόμαχες διοικήσεις, με γνώση, εμπειρία και όραμα (σελίδα 63).

2 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Γιατί μόνον ο ΟΤΕ;

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

τις υπόλοιπες μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες συνεχίζουν να λειτουργούν με όρους της δεκαετίας του '80, παραμένουν δυσκίνητες, προσδεμένες σ' ένα αντιπαραγωγικό μοντέλο λειτουργίας. Τα επιχειρήματα περί «ξεπουλήματος», αφέληττου και άλλα θορυβώδη, απειχίστησαν εν τη πράξει ανόητα ιδειολογήματα και ουδείς πια μπορεί να τα επικαλεσθεί. Η περίπτωση του ΟΤΕ μάλλον το αντίθετο στήριξε. Με το άνοιγμά του στους ιδιώτες μετόχους, μάλλον ισχυρότερος και πλουσιότερος έγινε. Ακόμη και οι πιο φανατικοί πολέμιοι της μετοχοποίησης αντιλαμβάνονται σήμερα τα κέρδη του επιχειρήματος, που διαχέονται σ' ένα ευρύτερο σύνολο, μεταξύ των καταναλωτών, του κράτους, των μετόχων και του ίδιου του Οργανισμού.

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές πως έχουν πλέον ωριμάσει οι πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, για μια γενικευμένη μεταρρύθμιση στο χώρο των δημοσίων επιχειρήσεων, οι οποίες, αν ξεφύγουν από την παραλυτική σημερινή ακαμψία και ακινησία, μπορούν να προσφέρουν τη ζητούμενη αναπτυξιακή διέξοδο. Αρκεί τούτη να σχεδιασθεί ορθά, να υποστηριχθεί από το κράτος και να στηριχθεί σε αποφασιστικές και ικανές διοικήσεις. Η ΔΕΗ, ο ΟΣΕ, η ΔΕΠ, τα ΕΛΤΑ, οι Οργανισμοί Λιμένων, η Ολυμπιακή και τόσες άλλες μεγάλες κρατικές επιχειρηματικές μονάδες είναι καιρός να κινηθούν προς ανάλογη κατεύθυνση με αυτήν του ΟΤΕ. Η «Κ» φιλοξενεί σήμερα (βλέπε στη σελ. 63) συνέντευξη του προέδρου του ΟΤΕ κ. Δημ. Παπούλια, ο οποίος περιγράφει ένα σύνολο όρων και προϋποθέσεων για μια γενικευμένη μεταρρύθμιση στις δημόσιες επιχειρήσεις. Εχοντας την εμπειρία του ΟΤΕ, κάνει λόγο για μια ευρύτερη συμφωνία μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, του κράτους, των κομμάτων, των εργαζομένων, των πελατών, των προμηθευτών, η οποία θα επιτρέψει τη μεγάλη, απαραίτητη πια, αλλαγή στον ευρύτερο κρατικό τομέα.

Οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, πιστεύουμε πως είναι καιρός, χωρίς αγκυλώσεις, με γνώμονα το γενικότερο συμφέρον, αποβάλλοντας το μικρόβιο της μικροπολιτικής, να στηρίξουν την απαιτούμενη μεταρρύθμιση στις κρατικές επιχειρήσεις.